

Bölüm 6

KENTSEL YEŞİL ALAN ÇALIŞMALARININ BİBLİYOMETRİK ANALİZİ

Ahmet Emrah SİYAVUŞ¹

GİRİŞ

Gelişmekte olan ülkelerde kent nüfusunun hızlı bir şekilde artmasıyla ortaya çıkan hızlı kentleşme son yılların en önemli olgularından biridir. Hızlı kentleşmeyle yoksulluk, barınma, kültürel entegrasyon, çevre kirliliği, çarpık yapılaşma, kentsel hizmetlerin aksaması, kentsel yeşil alanların azalması gibi sosyal, ekonomik ve fiziksel sorunlar ortaya çıkmaktadır (Akbarnia & ark., 2015). Özellikle sanayi alanları ve yoğun yapılaşma kent ekosistemi açısından büyük önem arz eden yeşil alanların amacı dışında kullanımına neden olmaktadır (Honu & ark., 2009).

Kentsel yeşil alan bitki örtüsüyle kaplı, park, bahçe ve diğer yeşil alanlardan oluşan kamuya açık tüm alanlara karşılık gelir. Söz konusu alanlar doğal bir karaktere sahip olabileceği gibi tasarlanmış bir alan da olabilir (Schipperijn & ark., 2010). Pamay (1978) ise kentsel yeşil alanları; kentin içinde veya çevresinde bulunan koru, park, mezarlık, refüj, bahçe gibi rekreasyon ve peyzaj işlevlerini yerine getiren alanlar olarak tanımlamıştır. Akkemik ve ark., (2021), söz konusu alanları kent sınırları dahilinde olan ve kent halkının sağlık, eğitim, spor ve rekreasyon faaliyetlerini yürütebildiği estetik, ruh sağlığı ve yaşam kalitesini artıran sosyalleşme mekanları olduğunu ifade etmiştir. (Akkemik & ark., 2021).

Kentsel alanlarda park ve bahçelerden oluşan yeşil alanlar, hoş ve doğal bir çevrenin yanı sıra yaşam kalitesini artırmakta ve temel çevresel işlevleri üstlenmektedir. Yeşil alanlar zihinsel ve fiziksel sağlık üzerindeki olumlu etkilerine ek olarak hava kalitesini iyileştirir, gürültüyü azaltır, hava ısısını dengeler, biyolojik çeşitliliği korur ve afet sonrası için önemli rol oynar (Tomorrow Scities, 2022). Nitelik ve nicelik bakımından yeşil alanlardan yoksun bir şehir, “beton bir ormana” dönüşür, çeşitli doğal afetlere karşı savunmasız kalır ve yaşanabilirlik endeksi düşük bir mekân haline gelir (De Ridder, 2004).

---

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Marmara Üniversitesi, emrah.siyavus@marmara.edu.tr, ORCID iD: 0000-0003-1116-1275

KAYNAKÇA

- Akbarnia, E., Karimi Azeri, A. R., Karimdokht Molome, F., & Ghanbarzade Kolavani, S. S. (2015). The effect of green spaces on cities with health and efficiency approach. *Cumhuriyet Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Fen Bilimleri Dergisi*, 36(3), 4214-4223.
- Akkemik, Ü., Alp, M. A., Sevgi, O., & Ekşi, M. (2021). Kentsel Yeşil Alan Hesaplamasında Kullanılan Bazı Terimler Üzerine Kısa Bir Değerlendirme ve Öneriler. *Avrasya Terim Dergisi*, 3 (1), 51-58.
- Alkılınç, E., & Palabıyık, S. (2023). Bibliyometrik Analiz Yöntemi Üzerinden Yer Seçimi ile İlgili Karar Destek Sistemi Yöntemlerinin İncelenmesi. *International Journal Of Social Humanities Siences Research*, 10(98), 2016-2026.
- Bellis, N. D. (2009). *Bibliometrics and Citation Analysis: From the Science Citation Index to Cybermetrics*. Maryland: Scarecrow Press. ISBN 978-0-8108-6714-7.
- Chen, X., Li, J., Han, W., & Liu, S. (2022). Urban Tourism Destination Image Perception Based on LDA Integrating Social Network and Emotion Analysis: The Example of Wuhan. *Sustainability*, 14(1):12. Doi: <https://doi.org/10.3390/su14010012>.
- Chiesura, A. (2004). The role of urban Parks for the sustainable city. *Landscape and Urban Planning*, 68(1), 129-138. Doi: <https://doi.org/10.1016/j.landurbplan.2003.08.003>.
- Danesh, F., & Mardani-Nejad, A. (2020). A Historical Overview of Bibliometrics. Ball, Rafael (Ed.). In *Handbook Bibliometrics* (7-18). E-Book: De Gruyter Saur.
- De Ridder, K., Adamec V., Bañuelos A., Bruse M., Bürger M., Damsgaard O., Dufek J., Hirsch J., Lefebvre F., Pérez-Lacorzana J. M., Thierry A., & Weber C. (2004). An integrated methodology to assess the benefits of urban green space. *Science of The Total Environment*, 1, 334-335, 489-497. Doi: 10.1016/j.scitotenv.2004.04.054.
- Demir, Y., & Kılıç, S. (2022). Blok Zincir ve Akıllı Şehir Kavramları Ekseninde Bibliyometrik Bir Çalışma. *Girişimcilik İnovasyon ve Pazarlama Araştırmaları Dergisi*, 6(12), 82-101.
- Dere, İ., & Ateş, Y. (2023). Studies on literacy skills in social studies education: A systematic literature review (1996-2020). *Scandinavian Journal of Educational Research*, 67(3), 360-376. Doi: <https://doi.org/10.1080/00313831.2021.2021439>.
- Givoni, B. (1991). Impact of planted areas on urban environmental quality: a review. *Atmospheric Environment. Part B. Urban Atmosphere*, 25(3), 289-299. Doi: [https://doi.org/10.1016/0957-1272\(91\)90001-U](https://doi.org/10.1016/0957-1272(91)90001-U).
- Güney, İ., & Somuncu, M. (2020). Turizm Coğrafyasında Yeni Araştırma Eğilimleri Bibliyometrik Bir Analiz. *Ege Coğrafya Dergisi*, 29(2), 297-319.
- Heberger, E. A., Christie, A. C., & Alkin, C. M. (2010). A Bibliometric Analysis of the Academic Influences of and on Evaluation Theorists' Published Works. *American Journal of Evaluation*, 31(1), 24-44. Doi:10.1177/1098214009354120
- Herrera-Franco, G., Montalván-Burbano, N., Carrión-Mero, P., Jaya-Montalvo, M., & Gurumendi-Noriega, M. (2021). Worldwide Research on Geoparks through Bibliometric Analysis. *Sustainability*, 13(3), 1175. MDPI AG. Doi:10.3390/su13031175

- Honu, Y. A. K., Chandy, S., & Gibson, D. J. (2009). Occurrence of Non-Native Species Deep in Natural Areas of The Shawnee Natural Forest, Southern Illinois, USA. *Natural Areas Journal*, 29(2), 177-187.
- Ibrayeva, L., Hernández-Torrano, D., Sparks, J., Lim, N., Clementi, A., Almukhambetova, A., & Muratkyzy, A. (2020). Mental Health and Well-Being of University Students: A Bibliometric Mapping of the Literature. *Frontiers in Psychology*, 11. Doi:10.3389/fpsyg.2020.01226
- Kahraman, M. (2022). İstanbul Üniversitesi Coğrafya Dergisi nin Bibliyometrik Analizi. *Coğrafya Dergisi* 1(44), 207-218.
- Kenger, Z. D., Kenger, Ö. N. & Özceylan, E. (2023). Analytic hierarchy process for urban transportation: a bibliometric and social network analysis. *Central European Journal Of Operations Research*. Doi: <https://doi.org/10.1007/s10100-023-00869-x>.
- Lozano, S., Calzada-Infante, L., Adenso-Díaz, B., & García, S. (2019). Complex network analysis of keywords co-occurrence in the recent efficiency analysis literature. *Scientometrics*, 120, 609-629. Doi: <https://doi.org/10.1007/s11192-019-03132-w>.
- Metin, A. E. (2023). Web of Science WOS Veri Tabanında Yayımlanan Ekopsikoloji Çalışmalarının Bibliyometrik Analizi. *Kent Akademisi*, 16(2), 749-762.
- Mitieka, D., Luke, R., Twinomurinzi, H., & Mageto, J. (2023). Smart Mobility in Urban Areas: A Bibliometric Review and Research Agenda. *Sustainability*, 15(8), 6754. Doi: <https://doi.org/10.3390/su15086754>.
- Norzailawati, M. N., M. Zainora, A., & Alias, A., (2015). Sustainable Urban Regeneration: GIS and Hedonic Pricing Method in Determining the Value of Green Space in Housing Area. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 170, 669-679. Doi: <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.01.069>.
- Pamay, B. (1978). *Kentsel peyzaj planlaması. İstanbul Üniversitesi*. Orman Fakültesi Yayın No: 2486, İstanbul.
- Pede, S., & Saini, M. L. (2021). A Brief Bibliometric Analysis and Visualisation of Scopus and WoS databases on Blockchain Technology in Healthcare Domain. *Library Philosophy and Practice (ejournal)*. 3, 1-27. Doi: <https://digitalcommons.unl.edu/libphilprac/5106>.
- Pritchard, A. (1969). Statistical bibliography or bibliometrics? *Journal of Documentation*, 25(4), 348-349. Doi: doi.org/10.1108/eb026482
- Sarı, C., & Delen, N. N. (2021). Ekoturizm Konusunun Ulusal Makalelerdeki Bibliyometrik Analizi. *Social Science Development Journal*, 27, 179-191.
- Schipperijn, J. (2010). *Use of Urban Green Space*. Forest & Landscape 45-2010. Universitet Frederiksberg.
- Sharifi, A., Khavarian-Garmsir, A. R., Allam, Z., & Asadzadeh, A. (2022). Progress and prospects in planning: A bibliometric review of literature in Urban Studies and Regional and Urban Planning, 1956-2022. *Progress in Planning*, 173(1), 100740. Doi: <https://doi.org/10.1016/j.progress.2023.100740>.

- Siyavuş, A. E., & Aydın, T. N. (2022) A Bibliometric Analysis of Urban Sprawl. *Papers in Applied Geography*, 8(2), 163-184, Doi: 10.1080/23754931.2021.1975307
- Tiwari, P., & Vajpeyi, P. (2023). Knowledge Mapping of Research on Peri Urban Areas: A Bibliometric Analysis. *GeoJournal*, 88, 5353–5364. Doi: <https://doi.org/10.1007/s10708-023-10915-5>
- Tomorrow Scities (2022). How Can Green Spaces Protect Communities? (12/05/2023 tarihinde <https://tomorrowscities.org/how-can-green-spaces-protect-communities> adresinden ulaşılmıştır).
- UN (2015). Sustainable Development Goals. (15/08/2023 tarihinde <https://sdgs.un.org/goals> adresinden ulaşılmıştır).
- Wang, B., & Huang, W. (2018). Document- and Keyword-based Author Co-citation Analysis. *Data and Information Management*, 2(2), 70-82. Doi: <https://doi.org/10.2478/dim-2018-0009>.
- Weerasekara, S., Lu, Z., Ozek, B., Isaacs, J., & Kamarthi, S. (2022). Trends in Adopting Industry 4.0 for Asset Life Cycle Management for Sustainability: A Keyword CoOccurrence Network Review and Analysis. *Sustainability*, 14(19), 12233. Doi: <https://doi.org/10.3390/su141912233>.
- Zupic, I., & Čater, T. (2015). Bibliometric methods in management and organization. *Organizational Research Methods*, 18(3), 429-472. Doi: 10.1177/1094428114562629.